

ความแตกต่างระหว่างลักษณะการ เป็นผู้นำของนักศึกษาที่เป็นผู้นำและนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำ

(The Differences of the Leadership Characteristics
Between Student-Leaders and Student-Non-leaders)

โดย

นางสาว ผ่องพรรณ อยู่ประเสริฐ ค.บ. (เกียรตินิยม)

001774

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาค้นคว้า เฝี่ยมปริญญาโทศึกษาศาสตร์

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชา จิตวิทยา

พ.ศ. ๒๕๑๒.

I16545209

บัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต อนุมัติให้มีวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นต้น
ประกอบการศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหิดล

ศาสตราจารย์ ดร. ธีระเกียรติ
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการวิจัยบัณฑิตวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. ธีระเกียรติ ประธานกรรมการ
.....ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. ธีระเกียรติ
.....กรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. ธีระเกียรติ
.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. ธีระเกียรติ
.....

วันที่ ..... เดือน ..... ปี พ.ศ. ....

บทที่ ๒

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะการเป็นผู้นำของนักศึกษาที่เป็นผู้นำ และนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำ โดยใช้แบบสอบถาม The Leadership Ability Evaluation (LAE) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในภาควิชาการนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี กลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้นำประกอบด้วยนักศึกษาที่เป็นประธานกรรมการนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย และหัวหน้ากลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือ กลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำ ซึ่งนักศึกษาในกลุ่มนี้ไม่ได้มีคุณสมบัติพิเศษ เช่น กลุ่มแรก ในการวิจัยนี้ ศึกษาจากนิเทศกรุ่นละ ๔๐ คน เป็นชาย ๒๕ คนและหญิง ๑๕ คน ดำเนินลักษณะการเป็นผู้นำตามแบบสอบถาม LAE มี ๔ ลักษณะคือ ลักษณะการเป็นผู้นำแบบพ่อขุนสามชน ลักษณะการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย และคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อลูก ๆ ฝ่ายในการบริหารงาน ลักษณะการเป็นผู้นำแบบยึดมั่น และผู้นำซึ่งยุติธรรมที่แสดงออกในทางก้าวร้าว และลักษณะการเป็นผู้นำแบบยึดมั่นต่อผู้นำของตน ขณะนั้น เมื่อพิจารณาจากการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อแยกลักษณะการเป็นผู้นำแต่ละประเภทในระหว่างกลุ่มระหว่างเพศ ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันบ้างมีนัยสำคัญในทางสถิติระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้นำและกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำ ในลักษณะการเป็นผู้นำแบบพ่อขุนสามชน แบบประชาธิปไตย และแบบยึดมั่น และผู้นำซึ่งยุติธรรมในทางก้าวร้าว ส่วนลักษณะการเป็นผู้นำที่ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติในระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้นำ และกลุ่มที่ไม่ได้เป็นผู้นำ ในลักษณะการเป็นผู้นำแบบยึดมั่น และผู้นำซึ่งยึดมั่นต่อตนเอง แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เป็นผู้นำให้ความสำคัญสูงต่อลักษณะการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำ ซึ่งยุติธรรม ส่วนใหญ่ของการเป็นผู้นำแบบนี้ เป็นไปในรูปของการปฏิบัติงานร่วมกับ คำนึงถึงความรับผิดชอบของลูก ๆ ฝ่าย ส่วนนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำให้ความสำคัญสูงของการทำงานแบบไม่ยึดมั่นมากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้นำ โดยที่ผู้นำไม่ยึดมั่นต่อกลุ่มสมาชิกในกลุ่มต่างกรณีหาความพอใจของคนเป็นเกณฑ์ อีกทั้งกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำให้ความสำคัญสูงของตน ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานของกลุ่มมากกว่า กลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้นำ และในกรณี สมาชิกในกลุ่มไม่ยึดมั่นโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นเห็นใจ ๆ เป็นเพียงแบบปฏิบัติความคำสั่งของผู้นำเท่านั้น

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการเป็นผู้นำทั้ง ๔ ลักษณะตามแบบสอบถาม ดังกล่าว แล้วในระหว่างกลุ่มนิสิตชายที่เป็นผู้นำและกลุ่มนิสิตหญิงที่เป็นผู้นำ ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ และผลดังกล่าวนี้ คล้ายกับผลของการเปรียบเทียบลักษณะการเป็นผู้นำระหว่างกลุ่มนิสิตชายไม่ใ้ค้เป็นผู้นำและกลุ่มนิสิตหญิงที่ไม่ใ้ค้เป็นผู้นำ นั่นคือ ทิวแปรทางเพศไม่ใ้ค้ทำให้ลักษณะการเป็นผู้นำต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง

เมื่อแยกเปรียบเทียบกลุ่มนิสิตที่เป็นผู้นำและกลุ่มนิสิตที่ไม่ใ้ค้เป็นผู้นำระหว่างเพศแล้ว ก็ยังเห็นว่า การเห็นความสำคัญของลักษณะการเป็นผู้นำของกลุ่มนิสิตที่เป็นผู้นำและกลุ่มนิสิตที่ไม่ใ้ค้เป็นผู้นำ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติในลักษณะการเป็นผู้นำแบบปล่อยตามสบาย ลักษณะการเป็นผู้นำแบบยึดนิยมนและผู้นำที่ลดทอน รมที่น่แสดงออกในทางก้าวร้าวและลักษณะการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย โดยกลุ่มนิสิตที่เป็นผู้นำเห็นความสำคัญของการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยมากกว่ากลุ่มนิสิตที่ไม่ใ้ค้เป็นผู้นำ เช่น เห็นความสำคัญของการรับผิดชอบและการปฏิบัติงานร่วมกับ ส่วนกลุ่มนิสิตที่ไม่ใ้ค้เป็นผู้นำคำนึงถึงการทำงานที่ไม่ีระบบ ต่างคนต่างไม่รับแก่กัน ผู้นำไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญต่อกลุ่ม แม้ว่าจะสามารถให้คำแนะนำแก่กลุ่มได้ สำหรับลักษณะการเป็นผู้นำแบบยึดนิยมนและผู้นำที่ลดทอน รมที่น่แสดงออกในทางก้าวร้าวเน กลุ่มนิสิตที่ไม่ใ้ค้เป็นผู้นำเห็นความสำคัญในลักษณะการเป็นผู้นำแบบเิ่มมากกว่ากลุ่มนิสิตที่เป็นผู้นำ ซึ่งเป็นลักษณะการเป็นผู้นำที่ผู้นำมีอิทธิพลและอำนาจสูงสุด ส่วนลักษณะการเป็นผู้นำแบบยึดนิยมนและผู้นำที่ลดทอน รมที่น่แสดงออกในทางก้าวร้าวเน ผลการวิจัยปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติระหว่างกลุ่มนิสิตที่เป็นผู้นำและกลุ่มนิสิตที่ไม่ใ้ค้เป็นผู้นำ แสดงได้เห็นว่า นิสิตทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มในการบริหารงานของกลุ่ม โดยคำนึงถึงว่า ผู้นำเป็นผู้บริหารงานแต่เพียงผู้เดียว และหลักในการบริหารงานนั้น ควรจะนำมาจาก ข้อคิดเห็น คำแนะนำปรึกษา จากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำปรึกษาได้

Thesis Title : The Difference of the Leadership Characteristics
Between Student-Leaders and Student-Non-Leaders.

Name : Miss Phongpahn Yuprasert
Department of Psychology

Date : April 25, 1969.

ABSTRACT

This study is an attempt to investigate the differences of the leadership characteristics between student-leaders and student-non-leaders. The leadership Ability Evaluation (LAE) was employed. Subjects were students who are studying in Chulalongkorn University, they were 50 leaders (25 males and 25 females) who are leaders belonging to several group activities, and 50 non-leaders (25 males and 25 females) who are not students in those groups. It was found that the leaders and non-leaders' characteristics were significantly on the categories of Laissez-Faire, Democratic - Cooperative and Autocratic - Aggressive, but there were no significant differences between these two groups on the category of Autocratic-Submissive. Furthermore there were no significant difference between leaders (males) and leaders (females), and between non-leaders (males) and non-leaders (females) on any of the categories.

In addition, the results of the comparison between male or female leaders and male or female non-leaders were as the same as the comparison between leaders and non-leaders as stated above.

From this study we can see that the leadership takes many essential forms in social organizations: autocracy, democracy, and laissez-faire. It is indicated that each is an independent type of operation and that they do not constitute a continuum wherein one passes from one phase to another. Autocracy is dominated by a small number of leaders in which leadership is inherited; the leaders may be part of an oligarchy, or they may be self-designated leaders, which he defined as dictators. In the laissez-faire societal organization, leadership may be equally autocratic. It is noted that the lack of organization may approach sheer anarchy which in turn may provide the opportunity for strong and self-motivated individuals to arise and flourish. In the democratic society, the leader most often is endowed with his position by the will of those being led because they see in him qualities or virtues which they deem desirable in the search for the satisfaction of their individual and societal needs. Within any of these particular categories which were employed in this analysis, it could be said that the concept of leadership should be defined as a way of interaction with other people which was emphasized as a social process involving the behavior of one individual toward another or group of individuals.

กิจกรรมประเภท

ผู้วิจัยวิเทศาภิบาลเรื่องนี้ ผู้ศึกษาซึ่งในความสามารถของ อาจารย์ ดร. พนม ๒๕ เพ็ญรัมย์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้ตลอดเวลาอันมีค่าของท่าน ในตำแหน่งนักบริหารและตรวจแก้ไขงานวิจัยการต่าง ๆ และขอขอบคุณต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ขอขอบคุณผู้วิจัยให้ความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากอาจารย์ เกิดขึ้น สันติสุขประมุข ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมาอย่างสูง และการวิจัยก็จะสำเร็จโดยมาก ถ้าไม่ได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ ดร. สาบบุรี จุฑิฑูต ที่กรุณาตรวจแก้ภาษาในแบบสอบถาม และให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมาอย่างสูงมาจนบัดนี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้แทนนิสิต ที่รวมงานนิสิต คณะกรรมการนิสิต และนิสิตคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถามต่าง ๆ อันช่วยให้การวิจัยดำเนินบรรลุผลสำเร็จ.

สารบัญ

บทกึ่งข้อ	.....	หน้า
วิธีการงบประมาณ	.....	๓
สารบัญ	.....	๓
รายการตารางประกอบ	.....	๓
รายการภาพประกอบ	.....	๓
บทที่		
๑ บทนำ	.....	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	.....	๓
ขอบเขตของการวิจัย	.....	๓
สมมติฐาน	.....	๓
คำจำกัดความ	.....	๔
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	.....	๔
๒ วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล	.....	๑๖
ที่ว่างประชากรม	.....	๑๖
เครื่องมือที่ใช้	.....	๑๖
การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	.....	๑๗
๓ ผลการวิจัย	.....	๔๐
การตีพิมพ์ผลการวิจัย	.....	๒๑
๔ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอมหา	.....	๒๗
ภาคผนวก ก.	.....	๓๕
ภาคผนวก ข.	.....	๔๐
บรรณานุกรม	.....	๕๖

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
รวมการทบทวนประกอบ	ง
บทที่ ๑	
๑ บทนำ	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๑
ความมุ่งหมายเฉพาะ	๑
สมมติฐาน	๑
ความเชื่อเบื้องต้น	๑
คำจำกัดความ	๑
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑
๒ วิธีทำเนียบงานและวิธีรวบรวมข้อมูล	๑๖
ตัวอย่างประกาศ	๑๖
เครื่องมือที่ใช้	๑๖
การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	๑๖
๓ ผลการวิจัย	๑๖
การอภิปรายผลการวิจัย	๑๖
๔ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๑๖
ภาคผนวก ก.	๑๖
ภาคผนวก ข.	๑๖
บรรณานุกรม	๑๖

รายการตารางประกอบ

ภาพที่	หน้า
๑ การ เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษาที่เป็นผู้นำและนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นผู้นำ ตามแบบสอบถาม LAE	๕๑
๒ การ เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษานที่เป็นผู้นำและนักศึกษิงที่เป็น ผู้นำตามแบบสอบถาม LAE	๕๒
๓ การ เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษานที่ไม่ได้เป็นผู้นำและนักศึกษิง ที่ไม่ได้เป็นผู้นำตามแบบสอบถาม LAE	๕๓
๔ การ เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษานที่เป็นผู้นำและนักศึกษานที่ไม่ได้ เป็นผู้นำตามแบบสอบถาม LAE	๕๔
๕ การ เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษานที่เป็นผู้นำและนักศึกษิงที่ไม่ได้ เป็นผู้นำตามแบบสอบถาม LAE.....	๕๖
๖ การ เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษิงที่เป็นผู้นำและนักศึกษานที่ไม่ได้ เป็นผู้นำตามแบบสอบถาม LAE	๕๕
๗ การ เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษิงที่เป็นผู้นำและนักศึกษิงที่ไม่ได้ เป็นผู้นำตามแบบสอบถาม LAE	๕๔